

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚ/ΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 200 /2005
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Α'

Συνεδρίαση της 13^{ης}-4-2005

Σύνθεση

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Βολτής Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Δημήτριος Λάκκας, Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Βασίλειος Σουλιώπης, Χρήστος Παπαδόπουλος.

Εισιτηγητής: Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. Δ4/γ/0/4468/Φ.Γ./Μ/04/1-12-2004 έγγραφο της Διεύθυνσης Λιμενικών Έργων και Έργων Αεροδρομίων (Δ4) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε..

Περιληψη Ερωτήματος: Ερωτάτοι αν επέρχονται αλλογές στον τρόπο υπολογισμού της αμοιβής των μελετών, μετά την εφαρμογή του ν. 3263/04 και της μπόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ με αριθμό Δ17α/01/93/ΦΝ487/1-10-04, που εκδόθηκε με εξουσιοδότησή του και με την οποία καθορίσθηκαν τα ενιαία τιμολόγια για την σύνταξη των προϋπολογισμών των έργων. Πιο συγκεκριμένα ερωτάται πώς θα υπολογισθεί η αμοιβή των μελετητών στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) Συμβάσεις πριν την εφαρμογή του ν. 3263/2004, στις οποίες αναφέρεται ως ισχύον το π.δ. 515/89, εφόσον το μελετητικό αντικείμενο οδ) είχε εκπονηθεί, υποβληθεί και εγκριθεί πριν την εφαρμογή του ενιοίων τιμολογίων, ββ) είχε μεν εκπονηθεί και υποβληθεί, αλλά δεν είχε εγκριθεί πριν την εφαρμογή των τιμολογίων και γγ) εκπονείτο μετά την εφαρμογή των τιμολογίων.
- β) Συμβάσεις μελετών που είχαν προκηρυχθεί υπό την ισχύ του π.δ. 515/89, είχαν υποβληθεί οιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αλλά εκκρεμεί η σαύθεσή τους.
- γ) Συμβάσεις μελετών που πρόκειτο να προκηρυχθούν στο μέλλον.

Επί του ερωτήματος αυτού το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε τα ακόλουθα:

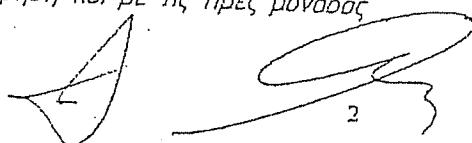
A. 1. Στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 7 (εδ. 3 και 4) και 8 ν. 716/77 «περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» ορίζονται τα ακόλουθα:

«Η συμβατική αμοιβή του μελετητού υπολογίζεται βάσει του εγκριθησομένου προϋπολογισμού του σπαδίου πης προμελέτης και καθορίζεται διά της εγκριτικής του σπαδίου τούτου αποφάσεως του εργοδότου. Η τελικώς καταβληθησομένη εις τον Μελετητήν αμοιβή, ήπος καθορίζεται βάσει των ισχυρουσών διατάξεων περί αμοιβών μελετητών, δεν δύναται να είναι συντέρο πης κατά τα ως άνω συμβατικώς καθορισθησομένης ως αύπη διαμορφώσται αναγομένη εις τον χρόνον υποβολής πης μελέτης κατόπιν συναθεωρήσεως κατά τας διατάξεις περί συναθεωρήσεως τημών δημοσίων έργων, κατό ποσοστὸν μεγαλύτερον του 40%, έστω και εάν συμφώνως προς τας διατάξεις περί αμοιβών η αμοιβή πης οποίος δικαιούται ο μελετητής, βάσει του τελικού προϋπολογισμού πης μελέτης, είναι συντέρο του ως άνω ποσοστού πης διαφοράς θεωρουμένης ως ποινικής ρήτρας εις βάρος του συνδόχου δι' εσφαλμένην εκπήμησην του προϋπολογισμού του πρώτου σπαδίου της μελέτης.

8. Εις περίπτωσην κατά την οποίαν δεν προβλέπεται αμοιβή μελέτης πνός υπό των εν ισχύι διατάξεων η αμοιβή καθορίζεται υπό του εργοδότου και αναφέρεται εις την πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος.»

2. Με το Π.Δ. 696/1974 «περί αμοιβών μηχανικών δια σύντοξην μελετών, επίβλεψιν, παραλαβήν κ.λ.π. Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Εργών, ως και Τοπογραφικών, Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών και σχετικών τεχνικών προδιαγραφών μελετών» (ΦΕΚ Α' 301), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρ. 59 του από 17 Ιουλ. 1923 Ν.Δ/τος "περί σχεδίων πόλεων κ.λ.π.", όπως τούτο ισχύει κατόπιν του Ν.Δ. 2726/1953, ορίστηκε ότι για τις αμοιβές των μελετητών των ως άνω έργων καθορίζονται υποχρεωτικά κατώτερα όρια, που για κάποιες κατηγορίες έργων συνίστονται σε ποσοστό επί του προϋπολογισμού του έργου, όπως τον προϋπολογισμό αυτόν προσδιορίζει ο ίδιος ο μελετητής (άρθρο 2). Πιο συγκεκριμένα, οι διατάξεις των παρ. 1-4 του άρθρου 3 του π.δ. 696/74, όπως συνέι μετά την παντικατάστασή του με το άρθρ. 2 του Π.Δ. 515/1989 (ΦΕΚ Α' 219) ορίζει τον προϋπολογισμό του έργου ως εξής:

«1. Ο προϋπολογισμός με τον οποίο υπολογίζεται η αμοιβή κάθε έργου είναι αυτός που εξάγεται με τις ποσότητες όλων των κονδυλίων αυτού, όπως αυτός εγκρίνεται από τον Εργοδότη, σύμφωνα με αναλυτική προμέτρηση και με τις τιμές μονάδος

εργασιών που υπολογίζονται με βάση ΤΙΣ ΕΥΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων συναλόσεις τιμών και τις βασικές τιμές πινεδομούσθιων, υλικών σύνταξης του προϋπολογισμού του τελευταίου σταδίου της μελέτης που έχει ανοτεθεί στον ίδιο μελετητή με την οικεία σύμβαση. Σε περίπτωση μη ύπαρξης εγκεκριμένης ανάλυσης τιμών για ορισμένες εργασίες η πιμή των εργασιών συτών υπολογίζεται με νέες τιμές που συντάσσει ο-ανάδοχος σύμφωνα με τις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων διατάξεις και όπως αυτές στη τιμές θα εγκριθούν από τον Εργοδότη. Στον παραπόνω προϋπολογισμό, που σηλώνει το κόστος του έργου, δεν προστίθεται ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους εργολάβου ούτε και αφαιρείται τυχόν έκπτωση δημοπρασίας.

2. Στον προϋπολογισμό επιπρόστιθεται η αξία των υλικών, τα μισθώματα των υπηρεσιών και η προσφορά εργασίας που τυχόν χορηγούνται από τον εργοδότη.

3. Στον προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνονται κονδύλια απρόβλεπτων δαπανών, απολογισμώσεων και ο ΦΠΑ που βαρύνει τον εργοδότη.

4. Το ποσό του προϋπολογισμού ορίζεται με τις ποσότητες της μελέτης εφαρμογής ή, όπου δεν προβλέπεται τέτοιο στάδιο μελέτης από τις προδιαγραφές του βιβλίου Β' του παρόντος Π.Δ/τος, με τις ποσότητες της οριστικής μελέτης. Για ενδιόμεσο στάδιο μελέτης ο προϋπολογισμός υπολογίζεται με την ακρίβεια που αποτελείται από τις αντίστοιχες προδιαγραφές. Για τον υπολογισμό της αμοιβής ο προϋπολογισμός σλαμβάνεται με τις ποσότητες του πιο πρωθημένου σταδίου της μελέτης που έχει ανοτεθεί.

3. Στο άρθρο 8 του ν. 3263/04 (Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις -ΦΕΚ 179 Α'), που άρχισε να ισχύει στις 28-9-2004, σύμφωνα με την ακροτελεύτια διατάξη του άρθρου 13, ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνονται **ΕΝΙΑΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ**, συάλογα με την καπηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους, πρότυπα τεύχη διακηρύξεων και εντύπων προσφοράς για όλα τα συστήματα υποβολής προσφοράς κάθιστας και άλλα πρότυπα εγγράφων που χρησιμοποιούνται κατό τις δημοπρασίες των έργων.

2. Το τιμολόγιο **καθώς και το πρότυπο**, μετά την ένκδισή τους, ισχύουν υποχρεωτικό για όλους τους φορείς που **δημοπρατούν** δημόσια έργα. Με αιτιολογημένη απόφαση

της Προϊσταμένης Αρχής μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, όταν τούτο ενδείκνυται.

3. Οι τιμές των εργασιών των ενιαίων τιμολογίων, αναπροσαρμόζονται όπως ορίζεται στην απόφαση και λαμβάνονται αυτούσιες ή σε συνδυασμό μεταξύ τους για τη σύνταξη των προϋπολογισμών των έργων.

4. Στην Απολογική Έκθεση του ν. 3263/04, υπό το άρθρο 9 (το άρθρο 8 κατά την αριθμηση του νομοσχεδίου, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, μποσύρθηκε και έτσι η απολογική έκθεση του άρθρου 9 αφορά πρόγματι το άρθρο 8 του νόμου) διατυπώνεται εναργώς η γατίο legis που διέπει τη σύνταξη και έγκριση των ενιαίων τιμολογίων. Αναφέρονται επί λέξει τα ακόλουθα:

«Οι διιστάξεις του άρθρου 9 είναι απαραίτητες για την καλή λειτουργία του άρθρου 4 περί εγγυήσεων, επειδή καθιστούν δυνατή, με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, την καθιέρωση ενιαίου τιμολογίου ανά κατηγορία έργων. Πράγματι για να θεσπισθεί ενιαίο όριο πάνω από το οποίο οι εκπώσεις «πμωρούνται» με την υποχρέωση των αναδόχων να καταθέσουν πρόσθετη εγγύηση, απαιτείται να υπάρχουν ενιαίοι κανόνες για την σύνταξη των προϋπολογισμών των έργων και όχι να επικαιροποιούνται οι τιμές των αναλυτικών τιμολογίων με πρωτοβουλία της Προϊσταμένης Αρχής.

Παράλληλα καθιερώνεται ενιαίος τύπος διακήρυξης εντύπων προσφοράς και άλλων κρίσιμων για την εξυγίανση της διαδικασίας εγγράφων του διαγωνισμού.

Τα τιμολόγια και τα πρότυπα ισχύουν και χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά μετά την έγκρισή τους από τους φορείς που εκτελούν δημόσια έργα, εκτός των περιπτώσεων που η ίδια η απόφαση προσδιορίζει. Οι τιμές των τιμολογίων αναπροσαρμόζονται σε τοκτό διασπήμαστα και λαμβάνονται αυτούσιες ή σε συνδυασμό μεταξύ τους κατόπιν των προϋπολογισμών».

5. Ήδη εκδόθηκαν φιλοφάσεις (με αριθμούς Δ17α/01/93/ΦΝ.437/1-10-2004 και Δ17α/08/136/ΦΝ437/29-12-2004) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, με τις οποίες εγκρίθηκαν τα ενιαίο τιμολόγιο για τις εργασίες των έργων οδοποιίας, των λιμενικών, των υδροαυλικών και των οικοδομικών έργων, οι οποίες όρισαν τιμές αρκετά μικρότερες (και πάντως διαφορετικές) από τις τιμές που προκύπτουν επί τη βάσει των εγκεκριμένων ανολύσεων τιμών.

6. Μετά την υποβολή του ερωτήματος, στις 22-2-2005, τέθηκε σε ισχύ ο ν. 3316/05 (ΦΕΚ 42 /22-2-2005 τ. Α') «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις», ο οποίος ρυθμίζει με διαφορετικό τελείως τρόπο (σε σχέση με τα ισχύοντα πριν) τον τρόπο υπολογισμού της αμοιβής των μελετών. Στις μεταβοτικές

του διατάξεις και συγκεκριμένο την παρ. 1 του άρθρου 46, ορίζονται τα ακόλουθα σχετικά με τις συμβάσεις που υπόγονται στο πεδίο εφαρμογής του:

«1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται για την ανάθεση των μελετών και υπηρεσιών, όλων εν γένει των αναθετουσών Αρχών, όπως προσδιορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 1, επιφύλασσομένων των διατάξεων των περ. ε', στ' και ζ' της παραγράφου 1 του επομένου άρθρου, στους διαγωνισμούς των οποίων η προκήρυξη θα δημοσιευθεί μετά την έναρξη ισχύος του, καθώς και στις συμβάσεις που θα συναφθούν συνεπεία των διανωνισμών αυτών. χωρίς να επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του. Ως δημοσίευση νοείται η αποστολή της περιληψης προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή, στους διαγωνισμούς με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου εφαρμογής της κοινωνικής οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, η πρώτη αποστολή προς δημοσίευση στον ελληνικό τύπο. Σε περίπτωση ανάθεσης με διαδικασία διαπραγμάτευσης οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται αν η πρόσκληση προς διαπραγμάτευση αποστολεί μετά την έναρξη ισχύος του. Οι διατάξεις του κεφαλαίου περί διοικητικής επίλυσης των δισφορών εφαρμόζονται στις δισφορές που ανακύπτουν με κοινοποίηση της βλαστικής πράξης στον ανάδοχο, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως του χρόνου σύναψης της σύμβασης...»

Εξάλλου στην παρ. 7 του άρθρου 45 του ως άνω νόμου ορίζονται τα ακόλουθα σε σχέση με το υποβληθέν ερώτημα:

«Οι αμοιβές μηχανικών για μελέτες και συναφείς υπηρεσίες που έχουν ανατεθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπολογίζονται με τους προϋπολογισμούς που εξάγονται σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ισχυουν κατά το χρόνο σύναψης των σχετικών συμβάσεων. Στις συμβάσεις αυτές οι ανάδοχοι μελέτης οφείλουν να υποβάλουν χωρίς πρόσθετη αμοιβή και προϋπολογισμούς των μελετηθέντων έργων, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11, για τις ανάγκες της δημοπράτησης τους.

B. Από τις προδιαληφθείσες διατάξεις προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Μέχρι τη θέση σε εφαρμογή του ν. 3316/2005 (ο οποίος ώρχισε να ισχύει μού τη δημοσίευσή του, δηλαδή τις 22-2-2005) ισχυει ο ν. 716/77 που ρύθμιζε την μνήθεση και εκπόνηση των μελετών τεχνικών έργων. Ο νόμος αυτός εξακολουθεί να ισχύει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 45 ν. 3316/05, στις δημόπρασίες που η προκήρυξή τους έχει δημοσιευτεί (όπως ο όρος αυτός αυθεντικό ερμηνεύεται από την ίδια τη διάταξη) πριν τις 22-2-2005. Επίσης εξακολουθούν να ισχύουν οι περί εκτελέσεως της σύμβασης διατάξεις του ν. 716/77 για τις συμβάσεις

που συνατέλλονται ή θα συνατέθονται με εφαρμογή των διατάξεων του, όποια και οι διατάξεις του νόμου αυτού για τον τρόπο υπολογισμού και καταβολής της αμοιβής του μελετητή, στις περιπτώσεις αυτές.

2. Περαπέρα ανακύπτει το ερώτημα αν, υπό την ισχύ του ν. 716/77 και μετά την θέση σε εφαρμογή του ν. 3263/04, που καθιέρωσε (με τις διατάξεις του άρθρου 8) τα ενιαία τιμολόγια, για τον υπολογισμό της αμοιβής του μελετητή πρέπει να ληφθούνται υπόψη οι προϋπολογισμός του έργου, όπως προκύπτει από τις (προϋφιστάμενες και ισχύοντες) εγκεκριμένες συναλήσεις τιμών των έργων, ή το ενιαίο τιμολόγιο του ν. 3263/04. Το ζήτημα αυτό καθίσταται κρίσιμο γιατί οι προϋπολογισμοί των έργων που συντάσσονται με τα ενιαία τιμολόγια του ν. 3263/04 είναι αρκετά μικρότεροι από αυτούς που συντάσσονται με τήρηση των εγκεκριμένων συναλήσεων τιμών.

Το ως μόνιμο ερώτημα σημαντάται κατ' αρχήν από την συπολογική έκθεση του ν. 3263/04, όπου διατυπώνεται ρητά η πρόθεση του νομοθέτη να εκλογικεύσει και ενισιοποιήσει τον τρόπο κατόρθωσης του προϋπολογισμού δημοπράτησης του έργου, ώστε να λεπτουργήσει οπρόσκοπτα το νέο σύστημα συνάθεσης που απαιτεί την παροχή υψηλών εγγυήσεων καλής εκτέλεσης αν η έκπτωση που προσφέρει ο συνάδοχος επί των πιμών του προϋπολογισμού υπερβεί έντονο εύλογο όριο ήou tίθεται στην προκήρυξη. Η καθιέρωση των ενιαίων τιμολογίων επιτρέπει το προσδιορισμό του προϋπολογισμού δημοπράτησης των έργων με προδιαγεγραμμένο τρόπο και περαιτέρω τον ορισμό ενιαίου όριου εκπτώσεων. Χωρίς τις διατάξεις αυτές, θα εξακολουθούσε να υφίσταται η με πρωτοβουλία της κάθε μιας Προϊσταμένης Αρχής επικαιροποίηση των προϋπολογισμών μελέτης των έργων που ισχυει δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 3 ν. 1418/84 και 4 παρ. 3 π.δ. 609/85, γεγονός που θα καθιστούσε αδύνατη την σπρόσκοπη εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν περιλαμβάνεται στους σκοπούς του ν. 3263/04, η τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 3 του π.δ. 694/74 και η υποκαταστοση των εγκεκριμένων συναλήσεων τιμών από το ενιαίο τιμολόγιο να υποκαταστήσει τις εγκεκριμένες αναλήσεις τιμών από τα ενιαία τιμολόγια. Συνεπώς το άρθρο 3 του π.δ. 696/74 που ορίζει ότι ο προϋπολογισμός του έργου στον οποίο στηρίζεται η αμοιβή του μελετητή συντάσσεται από τον ίδιο με βάση τις εγκεκριμένες συναλήσεις τιμών δεν καταργήθηκε από το άρθρο 8 του ν. 3263/04.

3. Το συμπέρασμα αυτό δεν μεταβάλλεται από την θέση σε εφαρμογή του ν. 3316/05, που δεν ρυθμίζει το σχετικό ζητήμα. Η διάτοξη του άρθρου 45 παρ. 7 του νόμου αυτού, που αναφέρει ότι οι αμοιβές των μελετητών που ανέλαβαν

συμβάσεις διεπόμενες από το νομοθετικό καθεστώς του ν. 716/77 εξάγονται με βάση το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο σύναψής τους, ενώ υπέχουν (οι μελετητές) υποχρέωση να υποβάλλουν, χωρίς πρόσθετη αμοιβή, προϋπολογισμό συνταγμένο κατά το άρθρο 8 του ν. 3263/04, για τις ανάγκες δημοπράτησης των έργων αυτών, δεν σαφέρει κάπι διαφορετικό από το συμπέρασμα που προαναφέρθηκε, δεδομένου ότι ισχύουσες νομοθετικές και κονονιστικές διαπάξεις ήταν αυτές του ν. 716/77 και του άρθρου 3 του π.δ. 596/74.

Άλλωστε αποτελεί πάγιο αρχή, θεσμοθετημένη στο άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα, ότι ο νόμος δεν έχει αναδρομική ισχύ και μόνον εξαιρετικά, εφόσον ρητώς ορίζεται, μπορεί να ρυθμίσει αναδρομικά τις έννομες σχέσεις, υπό τον όρο ότι η αναδρομική ρύθμιση δεν πρέπει να προσβάλλει νομίμως κεκτημένα περιουσιακά δικαιώματα των διοικουμένων, γιατί στην περίπτωση αυτή η αναδρομικότητα θεωρείται αντισυνταγματική (Ολ. Α.Π. 654/1984, Ολ.Α.Π. 40/1998). Η αρχή αυτή, στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων υλοποιείται με την πρόβλεψη του νομοθέτη (πάγια σε όλους τους νόμους που τέθηκαν σε ισχύ στο πρόσφατο παρελθόν) ότι ο νέος νόμος, ισχύει για την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων που θα προκληθούν μετά την έναρξη ισχύος του. Η προκήρυξη δημόσιας σύμβασης αποτελεί κατά πάγια νομολογία (ενδεικτικά ΣΤΕ 1754/96, 4560/98 κ.ά.) κονονιστική διοικητική πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ισχύει στον χρόνο έκδοσής της και η δημοσίευσή της παγιώνει το καθεστώς που διέπει την διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης. Άλλωστε η αρχή αυτή προκύπτει ρητώς πλέον από τη διάτοξη του άρθρου 16 παρ. 1 εδ. α' του ν. 2690/99 (περί κώδικα διοικητικής διοικασίας), όπου ορίζεται ότι «η διοικητική πράξη είναι έγγραφη, σαφέρει την εκδούσα αρχή και τις εφορμούσόμενες διαπάξεις, φέρει δε χρονολογία, καθώς και υπογραφή του αρμόδιου οργάνου». Η αρχή αυτή, πριν την πανηγυρική θέσπισή της με το ν. 2690/99 είχε παριστάνει ως νομολογία (ΣΤΕ 3459/72, 1098/88, ΝοΒ 1988, 672, 1270/98, Ελδ/νη 1999, 932, κ.ά.)

4. Στην προκείμενη περίπτωση, από τις διαπάξεις του νέου νόμου 3316/05 δεν προκύπτει ρητή ή έστω σιωπηρή πρόθεση περί αναδρομικής ρυθμίσεως του ζητήματος της αμοιβής μελετητών που ανέλαβαν συμβάσεις μελετών υπό την ισχύ του ν. 716/77. Αντιθέτως μάλιστα η σαφορά σε σύνταξη προϋπολογισμών έργων κατά το άρθρο 11 παρ. 3 (που περαιτέρω παραπέμπει στο άρθρο 8 του ν. 3263/04) για τις ανάγκες της δημοπράτησής τους ενισχύει τα συμπερόσματα που ονοφέρθηκαν προηγουμένως.

- Συμπερασματικά, κατό τη διαμορφωθείσα στο τμήμα ομόφωνη γνώμη η οπόντηση που προσήκει στα ερωτήματα που τέθηκαν είναι η ακόλουθη:
- α) Συμβάσεις εκπόνησης μελετών που ανατέθηκαν πριν την εφαρμογή του ν. 3263/2004 αμείβονται όπως ορίζει ο ν. 716/77, επί τη βάσει του π.δ. 696/74, όπως ισχύει και λαμβανομένων υπόψη των εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών, είτε το μελετητικό αντικείμενο αα) είχε εκπονηθεί, υποβληθεί και εγκριθεί πριν την εφαρμογή του ενισίων τιμολογίων που προβλέπει η παρ. 1 του ν.3263/2004 και εγκρίθηκαν με σπόφιση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, είτε ββ) είχε μεν εκπονηθεί και υποβληθεί, αλλά δεν είχε εγκριθεί πριν την εφαρμογή των τιμολογίων, είτε γγ) εκπονείται μετά την εφαρμογή των τιμολογίων αυτών.
- β) Συμβάσεις μελετών που έχουν ήδη προκηρυχθεί με τις διιστόξεις του ν. 716/77, έχουν υποβληθεί απήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τους διογωνιζόμενους, και δεν έχουν ακόμα συνοφθεί οι σχετικές συμβάσεις αμείβονται κατό τον ίδιο όπως και παραπάνω τρόπο.
- γ) Σε συμβάσεις μελετών που έχουν προκηρυχθεί πριν τις 22-2-2005 (ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του ν. 3316/05), η αμοιβή θα υπολογισθεί σμοίδως κατό τον τρόπο που ορίζει ο ν. 716/77, δηλαδή με εφαρμογή των διιστόξεων του π.δ. 696/74, όπως ισχύει σήμερα και λαμβανομένων υπόψη των εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών και όχι των ενισίων τιμολογίων του ν. 3263/04.
- δ) Τέλος στις συμβάσεις που προκηρύχτηκαν ή θα προκηρυχτούν με εφαρμογή των διιστόξεων του ν. 3316/05 η αμοιβή των μελετητών ύπολογιζεται όπως ορίζουν οι διιστόξεις αυτές.

Αθήνα 25-4-2005

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Κωνσταντίνος Βολτής
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Χρήστος Μητκίδης
Πόρεδρος Ν.Σ.Κ.

